03.10.2022

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä U68/2022

ProAgrian mielestä valtioneuvoston kirjelmässä U68/2022 on runsaasti korjattavaa. Alla listaus asiantuntijoidemme tunnistamista tärkeimmistä haasteista.

- Ympäristöulottuvuuden ja sosiaalisen ulottuvuuden lisääminen olisi periaatteessa hyvä asia, mutta näiden tietojen kokoaminen, tarkistus ja tallennus lisää sekä kirjanpitotilojen että kannattavuuskirjanpitotietojen tallentajien työmäärää. Tämän lisätyön kustannusten kattamiseksi tarvitaan korotus kannattavuuskirjanpitotietojen tarkistamisesta ja tallentamisesta maksettaviin korvauksiin. Lisätyöstä olisi hyvä maksaa korvausta myös kannattavuuskirjanpitotiloille.

- Kirjanpitotilojen työmäärän lisäys saattaa aiheuttaa sen, että osa kannattavuuskirjanpitotiloista katsoo ympäristöulottuvuuden ja sosiaalisen ulottuvuuden tietojen kokoaminen työmäärän niin suureksi, että nämä tilat jäävät tämän lisätyön takia pois kannattavuuskirjanpidosta, jos tilat eivät saa mitään korvausta lisätyöstä.

- Ympäristöulottuvuuden ja sosiaalisen ulottuvuuden tietojen joukossa saattaa olla sellaisia tietoja, joita nykyiset kannattavuuskirjanpitotilat eivät halua antaa tähän järjestelmään ja jäävät sen takia pois kannattavuuskirjanpidosta.

- Myös se, että muutoksessa luovuttaisiin maatalousyritysten anonymiteetistä, saattaa aiheuttaa myös poisjäämistä kannattavuuskirjanpidosta.

- Edellä olevien syiden takia ympäristöulottuvuuden ja sosiaalisen ulottuvuuden lisääminen tietojen keruuseen voivat aiheuttaa merkittävästi nykyisten kannattavuuskirjanpitotilojen poisjääntiä kannattavuuskirjanpidosta ja vaikeuttaa uusien tilojen saantia mukaan kannattavuuskirjanpitoon, jos järjestelmässä ei oteta käyttöön kannattavuuskirjanpitotiloille maksettavaa korvausta. Vaarana olisi, että kannattavuuskirjanpitotilojen määrä Suomessa pienenee alle 80 prosenttiin tavoitteen olevasta tilamäärästä ja silloin kasvaa sanktio eli peruskorvausleikkaus 50 prosenttiin, ellei tavoitetilamäärää pienennetä merkittävästi. Kannattavuuskirjanpitotilamäärän pieneminen puolestaan heikentäisi kannattavuuskirjanpitotietojen käytettävyyttä erityisesti niissä tuotantosuunnissa, joissa kannattavuuskirjanpitotiloja on vähän.

- Ehdotuksessa on mukana suunnitelma siitä, että maatalousyrittäjät velvoitettaisiin osallistumaan tietoverkkoon ja toimittamaan nykyisin toimittamiensa taloustietojen lisäksi myös ympäristöä ja sosiaalisia näkökohtia koskevat tiedot. Jos tähän velvoittamiseen mentäisiin, olisi tärkeää ottaa käyttöön myös kannattavuuskirjanpitotiloille maksettava korvaus, jotta velvoitteen piiriin kuuluminen ei olisi lisätyötä ilman mitään korvausta.

ProAgria Keskusten Liitto ry. Urheilutie 6, PL 251, 01301 VANTAA Puh./Tel. +358 20 747 2400
ProAgria Centralernas Förbund Idrottsvägen 6 D, PB 251, FI–01301 VANDA, FINLAND etunimi.sukunimi@proagria.fi
Association of ProAgria Centres Urheilutie 6 D, P.O. Box 251, FI–01301 VANTAA, FINLAND proagria.fi
Kotipaikka Vantaa / Hemort Vanda / Place of domicile Vantaa Y-tunnus 0201666-3

- Jotta nyt vapaaehtoisesti kannattavuuskirjanpidossa mukana tilat voisivat olla halutessaan mukana kannattavuuskirjanpidossa myös tämän uudistuksen jälkeen, olisi hyvä menetellä siten, että nyt vapaaehtoisesti kannattavuuskirjanpidossa mukana tilat saavat halutessaan olla mukana kannattavuuskirjanpidossa myös jatkossa ja muita maatiloja velvoitetaan mukaan kannattavuuskirjanpitoon vain sen verran kuin tarvitaan tavoitteena olevan tilamäärän saavuttamiseksi.

- Ehdotuksessa mainitaan, että maatalousyrittäjien halukkuutta toimittaa aineistot voitaisiin lisätä kansallisin toimin mm. maksamalla FSDN-tiloille korvausta kansallisista varoista sekä toimittamalla heille yrityskohtaisia raportteja sekä erilaisia vertailuraportteja. Suomessa kannattavuuskirjanpitotiloille toimitetaan jo nyt yrityskohtaisia raportteja sekä vertailuraportteja, joten se keino on jo käytössä Suomessa. Näin ollen uutena keinona olisi vain tämä tiloille maksettava korvaus. Koska lisätietojen pyyntö tulee EU:sta, pitäisi tiloille maksettavaan korvaukseen saada rahoitusta myös EU:sta. On väärin, että korvaus maksettaisiin kokonaan kansallista varoista.